

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فیش منبر

امام صادق علیه السلام

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

اصناف و اوصاف شیعیان امام صادق (علیه السلام)

تهیه در کانال فیش منبر و مرثیه در ایتا

<https://eitaa.com/fishemenbar>

عرضه در سایت طلبه یار = <http://www.talabeyar.ir>

برخی از اوصاف شیعیان در کلام امام صادق علیه السلام

حضرت صادق علیه السلام با توجه به فرصت پیش آمده در دوران انقراض بنی امیه و آغاز حکومت عباسیان، بیشترین بهره برداری فکری و فرهنگی را نموده و در نشر علوم گوناگون بیشترین تلاش ممکن را انجام داد و شاگردان زیادی — که تعداد آنها را تا چهار هزار نفر ذکر کرده اند — تربیت نمود.

گذشت زمان و فاصله افتادن بین شیعیان و زمان حضور معصومان از یک سو، تهاجم فرهنگهای مختلف به جامعه تشیع از سوی دیگر، و راه یافتن برخی انحرافات و بدعتها از سوی سوم باعث شده است که در رفتار و فرهنگ شیعیان تغییرات و تحولاتی ایجاد شود. تا آنجا که عده‌ای نام شیعه داشتن و صرف اظهار محبت اهل بیت علیهم السلام را باعث نجات خویش می‌دانند، هر چند گناهان زیادی مرتکب شده باشند؛ غافل از اینکه امام علیه السلام به جابر جعفی فرمود:

«وَاللَّهِ مَا يَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِلَّا بِالطَّاعَةِ وَمَا مَعَنَا بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ وَلَا عَلَى اللَّهِ لَأَحَدٍ مِنْ حُجَّةٍ مَنْ كَانَ لِلَّهِ مُطِيعًا فَهُوَ لَنَا وَلِيٌّ، وَمَنْ كَانَ لِلَّهِ عَاصِيًا فَهُوَ لَنَا عَدُوٌّ، وَمَا تَنَالُ وَلَا يَتَنَا إِلَّا بِالْعَمَلِ وَالْوَرَعِ؛ (۱) سوگند به خدا [کسی] به خدا مقرب نمی‌گردد، مگر به طاعت (و بندگی) و ما مدرکی برای دوری از آتش در دست نداریم! و نه کسی به نفع خود بر خدا حجتی دارد. هر کس مطیع و فرمانبردار خدا باشد، دوست ماست. و هر کس خدا را معصیت کند، دشمن ما خواهد بود، و [بدانید کسی] به ولایت ما نمی‌رسد مگر با عمل و دوری از حرام...»

لذا ضرورت دارد که اوصاف حقیقی و راستین شیعیان را در گفتار امام بحق ناطق، حضرت صادق علیه السلام — که بر اصلاح و سازندگی شیعیان — سخت

حساسیت و تأکید داشته است، بازخوانی کنیم تا بتوانیم خود و جامعه امروزی را با آن اوصاف مقایسه نموده و محک زنیم.

اصناف شیعیان

همیشه این گونه بوده و هست که مدعیان شیعه بودن و ولایت مداری فراوان، ولی شیعه راستین و امامت پذیر واقعی اندک است. امام صادق علیه السلام با تبیین علائم هر یک، صفوف شیعیان راستین را از مدعیان تشیع جدا می‌سازد. در یک جا می‌فرماید: «الشَّيْعَةُ ثَلَاثَةٌ أَصْنَافٌ؛ صَنْفٌ يَتَزَيَّنُونَ بِنَا وَصَنْفٌ يَسْتَأْكُلُونَ بِنَا وَصَنْفٌ مَنَا وَإِلَيْنَا، يَأْمَنُونَ بِأَمْنِنَا وَيَخَافُونَ بِخَوْفِنَا وَلَيْسُوا بِالْبُذُرِ الْمَذْيَعِينَ وَلَا بِالْجُفَاءِ الْمُرَائِينَ، إِنْ غَابُوا لَمْ يَفْقَدُوا وَإِنْ شَهِدُوا لَمْ يُوْبَّ بِهِمْ أَوْلَئِكَ مَصَابِيحُ الْهُدَى؛ (۲) شیعه سه دسته اند؛ گروهی به وسیله ما زینت می‌یابند [و ما را وسیله عزت و آبروی خویش قرار می‌دهند] و گروهی به وسیله ما می‌خورند [و ما را وسیله درآمد زندگی دنیایی خویش قرار می‌دهند] و گروهی از ما و به سوی ما هستند، با امنیت ما آرامش می‌یابند و با ترس ما ترس‌اند، بذر [های کاشته شده اسرار را] پخش نمی‌کنند و در برابر جفاکاران خودنمایی ندارند، اگر پنهان باشند کسی سراغ آنها را نمی‌گیرد و اگر آشکار باشند به آنها اعتنا نمی‌شود [یعنی شهرت گریز و بی‌نام و نشانند. [آنها چراغهای هدایتند...]]

در جای دیگر فرمود: «الشَّيْعَةُ ثَلَاثٌ؛ مُحِبٌّ وَآوُ فَهُوَ مَنَا وَمَتَزَيِّنٌ بِنَا وَنَحْنُ زَيْنٌ لِمَنْ تَزَيَّنَ بِنَا، وَمَسْتَأْكِلٌ بِنَا النَّاسَ وَمَنْ اسْتَأْكَلَ بِنَا إِفْتَقَرَ؛ (۳) شیعه سه گروهند: دوست دار عمیق [اهل بیت]، پس او از ماست، و [گروهی که] به وسیله ما زینت

می‌یابند و ما [نیز] زینتیم برای کسی که به وسیله ما زینت یابد. و [گروهی که] به وسیله ما از مردم می‌خورد [و ما را وسیله درآمد زندگی خود قرار می‌دهد]. و کسی که به وسیله ما امرار معاش کند، فقیر می‌شود..»

البته این نکته را نیز باید متذکر شد که همیشه شیعه نماهایی بوده اند که با نفوذ در صف شیعیان، تلاش کرده اند با رفتار نا شایست خود، آبروی شیعیان را ببرند؛ از این رو شیعیان ژرف اندیش باید این گونه افراد را شناسایی کنند.

حضرت صادق علیه السلام نیز به این نکته توجه نموده است، آنجا که فرمود: «يَابْنَ النَّعْمَانِ! إِنَّا أَهْلُ بَيْتٍ لَا يَزَالُ الشَّيْطَانُ يُدْخِلُ فِينَا مَنْ لَيْسَ مِنَّا وَلَا مِنْ أَهْلِ دِينِنَا فَإِذَا رَفَعَهُ وَنَظَرَ إِلَيْهِ النَّاسُ أَمَرَهُ الشَّيْطَانُ فَيَكْذِبُ عَلَيْنَا وَكَلَّمَا ذَهَبَ وَاحِدٌ جَاءَ آخِرُ» (۴) ای پسر نعمان! ما خاندانی هستیم که همواره شیطان در میان ما فردی نفوذی داخل می‌کند که نه از ماست و نه از اهل بیت ما، پس وقتی شیطان او را پرآوازه ساخت به طوری که مورد توجه مردم قرار گرفت، به او فرمان می‌دهد که بر ما دروغ بندد. و وقتی که رفت، نفوذی دیگر می‌آید..»

اوصاف شیعیان

معروف است که می‌گویند «النَّاسُ عَلَى دِينِ مُلُوكِهِمْ» و رعیت همیشه رنگ و بوی شاهان و رهبران خود را دارا بوده اند، شیعه نیز باید چنین باشد و رنگ و بوی امامان خویش را دارا باشند؛ به گونه‌ای که هر کس آنها را مشاهده کند، بر امامان و مریبان آنها تحسین گوید. امام صادق علیه السلام فرمود: «مَعَاشِرَ الشَّيْعَةِ! كُونُوا لَنَا زِينًا وَلَا تَكُونُوا عَلَيْنَا شَيْنًا، قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا، وَاحْفَظُوا أَلْسِنَتَكُمْ وَكُفُّوا

عَنْ الْفُضُولِ وَقَبِيحِ الْقَوْلِ (۵)؛ ای گروه شیعه! زینت ما باشید نه باعث ملامت و سرزنش ما، با مردم نیکو سخن بگویید، و زبانتان را حفظ کنید و آن را از زیاده روی و زشت گویی بازدارید..»

ابی أسامه بن زید می گوید: امام صادق علیه السلام فرمود: سلام مرا به هر کس که پیرو ماست و به گفته های ما گوش می کند، ابلاغ کن و از طرف من بگو: «أَوْصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَالْوَرَعِ فِي دِينِكُمْ وَالْإِجْتِهَادِ لِلَّهِ وَصَدَقَ الْحَدِيثَ، وَأَدَاءِ الْأَمَانَةِ وَطَوْلِ السُّجُودِ وَحُسْنِ الْجَوَارِ... فَإِنَّ الرَّجُلَ مِنْكُمْ إِذَا وَرَعَ فِي دِينِهِ وَصَدَقَ الْحَدِيثَ وَأَدَّى الْأَمَانَةَ، وَحَسَّنَ خُلُقَهُ مَعَ النَّاسِ، قِيلَ: هَذَا جَعْفَرِي، فَيَسُرُّنِي ذَلِكَ وَيَدْخُلُ عَلَيَّ مِنْهُ السُّرُورُ، وَقِيلَ هَذَا أَدَبُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَإِذَا كَانَ عَلَيَّ غَيْرِ ذَلِكَ دَخَلَ عَلَيَّ بَلَاءُهُ وَقِيلَ هَذَا أَدَبُ جَعْفَرٍ؛ (۶) من شما را به تقوای الهی و پرهیزکاری در دینتان، و تلاش و کوشش در راه خدا، و راستگویی و امانت داری، و سجده های طولانی و نیکو همسایه داری و... سفارش می کنم؛ زیرا هر گاه کسی از شما در دینش ورع داشته باشد و راست بگوید و امانت را رد کند و اخلاقش را با مردم نیکو گرداند، مردم می گویند: این «جعفری مذهب» است و این مرا شادمان می سازد و از بابت آن شادمان می شوم و می گویند: این است روش ادب [و تربیت] امام صادق علیه السلام، ولی اگر برخلاف این باشد، گرفتاری آن به من می رسد و گفته می شود که این هم اثر تربیتی امام صادق علیه السلام!!»

۱. تقوا و پاک بودن

امام صادق علیه السلام فرمود: «إِنَّ أَحَقَّ النَّاسِ بِالْوَرَعِ آلُ مُحَمَّدٍ وَشِيعَتُهُمْ كَيَّ

تَقْتَدِي الرَّعِيَّةَ بِهِمْ؛ (۷) سزاوارترین مردم به ورع [و دوری از حرام] آل محمد
علیهم السلام و شیعیان آنان هستند تا سایر مردم نیز به آنان تأسی نمایند..»
و در جای دیگر فرمود: «كونوا دُعَاءَ لِلنَّاسِ بِغَيْرِ اَلْسِنَتِكُمْ لِيَرَوْا مِنْكُمْ اَلْوَرَعَ
وَالْاِجْتِهَادَ وَالصَّلَاةَ وَالْخَيْرَ فَاِنَّ ذَلِكُ دَاعِيَةٌ؛ (۸) با رفتار تان دعوت کننده دیگران
باشید تا آنان از شما پرهیزکاری و تلاش و نماز و نیکی بینند، که این بیشتر
دیگران را دعوت می کند..»

شیعه باید منشأ خیرات و خوبیها باشد؛ به همین جهت حضرت جعفر بن محمد
علیهماالسلام می فرماید: « شِيعَتُنَا اَهْلُ اَلْهُدٰى وَاَهْلُ التَّقٰى وَاَهْلُ اَلْخَيْرِ وَاَهْلُ اَلْاِيْمَانِ
وَاَهْلُ اَلْفَتْحِ وَالظَّفَرِ؛ (۹) شیعه ما اهل هدایت و اهل تقوی و اهل نیکی و اهل ایمان
و اهل پیروزی و موفقیت اند..»

۲. حفظ نماز و اسرار و مواسات

امام صادق علیه السلام فرمود: «إِمْتَحِنُوا شِيعَتَنَا عِنْدَ ثَلَاثٍ؛ عِنْدَ مَوَاقِيتِ الصَّلَاةِ
كَيْفَ مَحَافِظَتِهِمْ عَلَيْهَا وَعِنْدَ اَسْرَارِهِمْ كَيْفَ حَفِظُهُمْ لَهَا عَنْ عَدُوِّنَا وَاِلٰى اَمْوَالِهِمْ
كَيْفَ مَوَاسَاتِهِمْ لِاٰخْوَانِهِمْ؛ (۱۰) شیعیان ما را در سه (وقت) امتحان کنید؛ در وقت
نماز که چگونه بر آن محافظت می کنند، در نزد اسرار آنها که چگونه آن را از
دشمنان ما حفظ می کنند و در نزد اموالشان که چگونه با آن با برادران خویش
همدردی می کنند..»

راستی انسان وقتی سفارشات امامان شیعه را در مورد نماز و غیر آن می بیند،
احساس غرور و سربلندی می کند؛ ولی وقتی رفتار بعضی از شیعیان را نسبت به

نماز و... می بیند، احساس شرمندگی و خجلت می کند.

۳. عفت دامن و شکم

از مشکلات جامعه امروزی ما، رواج بی حیایی، چشم چرانی، بی عفتی، اختلاس، ربا خواری و حرام خوری است. از جامعه شیعی انتظار این است که دارای عفت و حیا، و گریزان از حرام خواری باشند.

حضرت صادق علیه السلام در این زمینه فرمود: «إِنَّمَا شِيعَةُ عَلِيٍّ مَنْ عَفَّ بَطْنُهُ وَفَرَجُهُ وَاشْتَدَّ جِهَادُهُ، وَعَمِلَ لِخَالِقِهِ، وَرَجَا ثَوَابَهُ، وَخَافَ عِقَابَهُ، فَإِذَا رَأَيْتَ أَوْلِيكَ فَأَوْلِيكَ شِيعَةُ جَعْفَرٍ؛ (۱۱) همانا شیعه علی کسی است که عفت شکم و دامن دارد، تلاشش زیاد، و عملش برای خدا باشد، و امید ثواب از او داشته باشد و از عقابش بترسد. پس اگر چنین افرادی را دیدی آنها شیعیان جعفر (امام صادق علیه السلام) می باشند..»

در روایت دیگر فرمود: «وَاللَّهِ مَا شِيعَةُ عَلِيٍّ إِلَّا مَنْ عَفَّ بَطْنُهُ؛ (۱۲) به خدا سوگند شیعه علی نیست مگر کسی که عفت شکم دارد..»

۴. همرنگی با امامان علیهم السلام

از آثار مهم محبت این است که محب تلاش می کند همرنگ با محبوب گردد. هر محبی تلاش می کند با پیروی از گفتار و رفتار محبوب، دل او را به دست آورد. و شیعه که ادعای محبت اهل بیت علیهم السلام را دارد، و سنگ آنها را به حق به

سینه می زند، باید نهایت تلاش خویش را در همرنگی و اطاعت از آنها به کار برد.

حضرت صادق علیه السلام می فرماید:

«لَوْ كَانَ حُبَّكَ صَادِقًا لَطَعْتَهُ إِنَّ الْمُحِبَّ لَمَنْ يَحِبُّ مُطِيعٌ؛

اگر دوستی تو صادقانه باشد، او را (محبوب و خدا را) اطاعت می کنی [زیرا] هر کس شخصی را دوست می دارد مطیع او خواهد بود..»

حضرت صادق علیه السلام در مورد صفات شیعه فرمود: «لَيْسَ مِنْ شِيعَتِنَا مَنْ قَالَ بِلِسَانِهِ وَخَالَفَنَا فِي أَعْمَالِنَا وَآثَارِنَا وَلَكِنْ شِيعَتِنَا مَنْ وَافَقَنَا بِلِسَانِهِ وَقَلْبِهِ وَاتَّبَعَ آثَارِنَا وَعَمَلَ بِأَعْمَالِنَا أَوْلَىٰكَ شِيعَتِنَا؛ (۱۳) از شیعیان ما نیست کسی که به زبان [شیعه بودن را] اظهار کند و در رفتار مخالف ما و رفتار ما باشد. شیعه کسی است که با زبان و قلبش موافق ما باشد و از آثار ما پیروی نماید و طبق رفتار ما رفتار کند. آنها شیعیان ما هستند..»

و در جای دیگر فرمود: «قَوْمٌ يَزْعَمُونَ أَنِّي إِمَامُهُمْ، وَاللَّهِ مَا أَنَا لَهُمْ بِإِمَامٍ لَعَنَهُمُ اللَّهُ كُلًّا مَا سَتَرْتُ سِتْرًا هَتَكُوهُ، أَقُولُ: كَذَا وَكَذَا، فَيَقُولُونَ: إِنَّمَا يَعْنِي كَذَا وَكَذَا. إِنَّمَا أَنَا إِمَامٌ مَنْ أَطَاعَنِي؛ (۱۴) گروهی خیال می کنند که من امام آنها هستم، به خدا قسم من امام آنها نیستم، نفرین خدا بر آنها باد. [زیرا] هر گاه رازی را پنهان می کنم آنها آشکار می کنند، من می گویم: چنین و چنین است و آنها می گویند چنین و چنان اراده کرده است. همانا من امام کسی هستم که از من پیروی کند. و همچنین فرمود: «كَذِبَ مَنْ زَعَمَ أَنَّهُ مِنْ شِيعَتِنَا وَهُوَ مُتَمَسِّكٌ بِعُرْوَةِ غَيْرِنَا؛ (۱۵) دروغ گفته است کسی که می پندارد از شیعیان ماست ولی چنگ به ریسمان دیگران می زند..» راستی اگر امام صادق ۷ رفتارهای برخی از شیعیان را در این زمان می دید

چگونه فریادش بلند می‌شد و از آنها بی‌زاری می‌جست؟!

این نه عشقی است برادر که به پیشانی ماست این نه مهری است که

تأیید مسلمانی ماست

داغ یک عمر گناهی است که پنهان کردیم سجده بر دوست، نه، سجده بر

شیطان کردیم

هر گناهی کرده و گفتیم خدا می‌بخشد عذر آورده و گفتیم خدا

می‌بخشد

بخششی هست ولی قهر و عذابی هم هست ای برادر به خدا روز حسابی

هم هست

اینکه از شیعه فقط نام بدانیم بد است ما نمک گیر چنین لقمه بمانیم

بد است

شیعه یعنی کفن سرخ بلا پوشیدن شیعه یعنی می‌عشقی ز خدا

نوشیدن

۵. همدردی با دیگران

برخی افراد در بعضی از عبادات مثل نماز و دعا نمره قابل قبولی دارند، ولی در مسائل مالی و انفاق به دیگران، رفت و آمد و... نقص دارند. این افراد قطعاً بدانند که در شیعه بودن آنان نقص است. شیعه مانند امامان خود اهل انفاق و همدردی با دیگران است، امام صادق علیه السلام در این زمینه می‌فرماید: «يَا بَنَ جُنْدَبَ! إِنَّمَا شِيعَتُنَا يَعْزِفُونَ بِخِصَالٍ شَتَّى: بِالسَّخَاءِ وَالْبَذْلِ لِلْأَخْوَانِ، وَبِأَنْ يَصَلُّوا الْخَمْسِينَ لَيْلًا

وَنَهَارًا، شَيِّعَتُنَا لَا يَهْرُونَ هَرِيرَ الْكَلْبِ، وَلَا يَطْمَعُونَ طَمَعَ الْغُرَابِ، وَلَا يَجَاوِرُونَ لَنَا عَدُوًّا، وَلَا يَسْأَلُونَ لَنَا مَبْغُضًا وَلَوْ مَاتُوا جُوعًا...؛ (۱۶) ای پسر جُنْدَب! به راستی شیعیان ما با ویژگیهایی شناخته می‌شوند: با بذل و بخشش به برادران و با گزاردن پنجاه رکعت نماز [واجب و مستحب] در شبانه روز؛ شیعیان ما چون سگ زوزه نمی‌کشند، و چون کلاغ طمع کار نباشند، با دشمن ما همجوار [و همراه] نشوند، درخواست کمک از کسی که کینه ما را در دل دارد نکنند، گرچه از گرسنگی بمیرند..»

در روایت دیگری می‌خوانیم که وقتی یکی از شیعیان، از گروهی از شیعیان در نزد امام صادق علیه السلام تعریف و تمجید نمود و آنها را پاک و پاکیزه خواند، حضرت فرمود: «كَيْفَ عِيَادَةُ أَغْنِيَاءِهِمْ لِفُقَرَائِهِمْ؟ قَالَ: قَلِيلَةٌ، قَالَ: وَكَيْفَ مُشَاهَدَةُ أَغْنِيَاءِهِمْ لِفُقَرَائِهِمْ؟ قَالَ: قَلِيلَةٌ، قَالَ: فَكَيْفَ صَلَاةُ أَغْنِيَاءِهِمْ لِفُقَرَائِهِمْ فِي ذَاتِ أَيْدِيهِمْ؟ فَقَالَ: إِنَّكَ لَتَذَكَّرُ أَخْلَاقًا قَلَّ مَا هِيَ عِنْدَنَا، قَالَ: فَقَالَ: فَكَيْفَ تَزْعُمُ هَؤُلَاءِ أَنَّهُمْ شِيَعَةٌ؟! (۱۷) عیادت ثروتمندانشان از فقرايشان چگونه است؟ عرض کرد: کم است. فرمود: دیدن (و سر زدن) ثروتمندانشان از فقرايشان چگونه است؟ عرض کرد: اندک است. فرمود: کمک نمودن ثروتمندانشان نسبت به فقرايشان چگونه است؟ عرض کرد: شما اخلاقی را بیان می‌کنید که نزد ما کم است. فرمود: پس چگونه آنها خود را شیعه می‌پندارند..»

اوصاف راستین شیعه بیش از آن است که در یک مقاله بگنجد. آنچه بیان شد، مهم‌ترین اوصاف و ویژگیهای شیعیان بود. (۱۸) جامعه امروزی تشیع با خواسته امامان و آنچه از اوصاف شیعیان در کلام آن امامان بزرگوار مخصوصاً رئیس

مکتب جعفری، حضرت صادق علیه السلام آمده است، فاصله زیادی دارد.

پی‌نوشت:

۱. اصول کافی، ج ۲، ص ۷۴، ح ۳.
۲. محسن فیض کاشانی، المحجّة البيضاء، ج ۴، ص ۳۵۶.
۳. صدوق، خصال، ص ۱۰۳، ح ۶۱؛ منتخب میزان الحکمة، ص ۲۸۶، روایت ۳۴۳۳.
۴. تحف العقول، انتشارات آل علی علیهم السلام، ص ۵۵۴.
۵. امالی صدوق، ص ۳۲۷، ح ۱۷؛ مشکوة الانوار، ص ۱۷۳؛ منتخب میزان

الحكمة، ص ٢٣٩.

٦. حرّ عاملی، وسائل الشیعة، ج ٨، ص ٣٨٩، ح ٢.

٧. شیخ عباس قمی، سفینه البحار، ج ٢، ص ٦٤٣.

٨. اصول کافی، ج ٢، ص ٧٨، ح ١٤؛ سفینه البحار، ج ٢، ص ٦٤٣.

٩. الکافی، ج ٢، ص ٢٣٣؛ المحجّة البيضاء، ج ٤، ص ٣٥٣.

١٠. بحار الانوار، ج ٨٣، ص ٢٢؛ جامع احادیث شیعه، ج ٤، ص ٥٨.

١١. الکافی، ج ٢، ص ٢٣٣، ح ٩.

١٢. صدوق، صفات الشیعة، ص ٤٩.

١٣. حرّ عاملی، وسائل الشیعة، ج ١١، ص ١٩٦؛ بحار الانوار، ج ٦٨، ص ١٦٤.

١٤. همان، ح ١٣، وج ٢، ص ٨٠، ح ٧٦؛ منتخب میزان الحكمة، ص ٢٨٥.

١٥. صفات الشیعة، ص ٤٥.

١٦. تحف العقول، ص ٥٤٠.

١٧. الکافی، ج ٢، ص ١٧٣، ح ١٠؛ منتخب میزان الحكمة، ص ٢٨٦.

١٨. برای آگاهی بیشتر به منابع ویژه؛ مثل کتاب صفات الشیعة، تألیف شیخ

صدوق، با تحقیق مؤسسه الامام المهدي عليه السلام؛ أهل البيت فی الكتاب والسنة،

تألیف محمدی الری شهری، نشر دارالحديث؛ بحار الانوار، ج ٦٨، باب ١٩، «صفات

الشیعة»، و میزان الحكمة، واژه شیعه مراجعه شود.

